

Psyke og Seksualitet

CHARLOTTE ENGLUND

WWW.CHARLOTTEENGLUND.DK

SEXOLOG & SEKSUALVEJLEDER CHARLOTTE ENGLUND

WWW.FACEBOOK.COM/CHARLOTTEENGLUND.DK

Oplæg

2

- 1. Hvad er seksualitet?**
- 2. Hvorfor skal seksualiteten have plads?**
- 3. Hvilke seksuelle udfordringer kan vi møde
– og hvordan kan vi afhjælpe dem.**

Datingsites:

3

- <http://lovematch.dk/>
- <https://www.2somhed.dk/>
- <https://boblberg.dk/>

Professionel hjælp efter overgreb

4

- **Center for Seksuelle Overgreb:**
  - Odense: <http://www.ouh.dk/wm122842>
  - Kolding: <http://www.sygehuslillebaelt.dk/wm225685>
- **Center for seksuelt misbrugte,** <https://csm-danmark.dk/>
Rådgivning og behandling til voksne, der har været udsat for seksuelle overgreb inden 18 års alderen.
- **Kvisten:** <https://www.kvistene.dk/kontakt/>
- **Thora Center:** <http://www.thoracenter.dk/> (tlf.rådgivning)
- **Joan Søstrene:** www.joan-soestrene.dk/raadgivning/ (tlf.rådgivning, kvinder)

Psykofarmaka & seksuelle bivirkninger

5

Antipsykotikas seksuelle bivirkninger

6

Mange (40-60%)

Traditionelle antipsykotika fx

- Tioridazin (Melleril) & haloperidol (Serenase)
- Risperidon (Risperdal)
- Olanzapin (Zyprexa)

Færre

- Clozapin (Leponex)
- Perfenazin (Trilafon)
- Sulpirid (Dogmatil)

Få

- Quetiapin (Seroquel)
- Ziprazidon (Zeldox)
- Aripiprazol (Abilify)

}

16-27%

Ellids Kristensen, overlæge, Sexologisk Klinik, Rigshospitalet

Seksuelle bivirkninger

7

- Manglende lyst
- Orgasme problemer
- Forsinket udløsning
- Rejsningsproblemer

Antidepressivas seksuelle bivirkninger

8

Mange - op til 80%

- Ældre antidepressiva (fx Saroten og Anafranil)
- Marplan
- SSRI'er (fx Paroxetin, Cipramil, Fontex og Zoloft)
- Venlafaxin (Efexor)

Færre – op til 10%

- Duloxetin (Cymbalta)
- Reboxetin (Edronax)

Få

- Moclobemid (Aurorix)
- Mianzerin (Tolvon)
- Mirtazepin (Remeron)
- Bupropion (Zyban)
- Agomelatin (Valdoxan)

Serretti & Chiesa - Practice 2011;89(1):142-7

Nyt antidepressiva

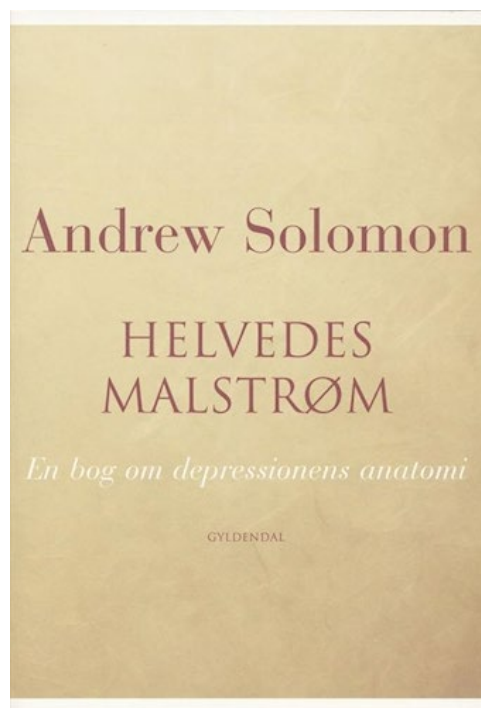
9

Brintellix

”Da jeg var på Fontex, kunne Jennifer Lopez have stået ved siden af min seng iført negligé, og jeg ville have spurgt hende, om hun ikke ville hjælpe mig med lidt papirarbejde”

Brian D’Amato (“Helvedes Malstrøm”, A. Solomon)

Seksuelle problemer hos *behandlede* depressionsramte mennesker

11

Problematik	Årsag	
Nedsat lyst	Depression	Antidepressiva
Nedsat/retrograd sædafgang	Depression	Antidepressiva
For tidlig sædafgang	Depression (angst)	
Manglende rejsning	Depression	Antidepressiva
Nedsat orgasmeevne	Depression	Antidepressiva
Øget seksuel aktivitet	Depression	(Antidepressiva)
Menstruationsforstyrrelser	Depression	
Priapisme		Antidepressiva
Nedsat følsomhed i kønsorganerne		Antidepressiva

Andre bivirkninger af sexologisk betydning

12

- Kvalme
- Mundtørhed
- Hovedpine
- Svimmelhed
- Søvnbesvær
- Vægtøgning
- Mavebesvær

Seksuelle hjælpemidler

13

- www.google.dk
- Hjælpemiddelbasen: www.hmi-basen.dk/r8x.asp?linktype=iso&linkinfo=0954
- Helle Koldsø: www.hellekoldsoe.dk
- Sinful: www.sinful.dk
- Orion: www.orion-erotik.dk
- Lust: www.lust.dk
- www.latexafashion.dk
- www.sm-shop.dk/butik

Seksuelle udfordringer ved fysiske sygdomme

14

1. Diabetes
2. Hjertekar-sygdomme
3. Lungesygdomme
4. Gigt

Ekstern vejledning og støtte

15

- **Seksualvejledere:** www.seksualvejlederforeningen.dk
- **Sexologer:** www.klinisksexologi.dk
- **Sexologisk Ambulatorium, Sygehus Sønderjylland:**
<https://shs.regionsyddanmark.dk/wm483264>
- **Sexologisk Klinik, Urologisk ambulatorium, 636 Sydvestjysk Sygehus, Esbjerg**
- **Praktiserende læge**
- **Psykologer:** www.psykologeridanmark.dk
- **Bruger- og patientforeninger**

Lasse & Frederikke

<https://socialstyrelsen.dk/handicap/psykiske-vanskeligheder/om-psykiske-vanskeligheder/film-laengsel-efter-naerhed>

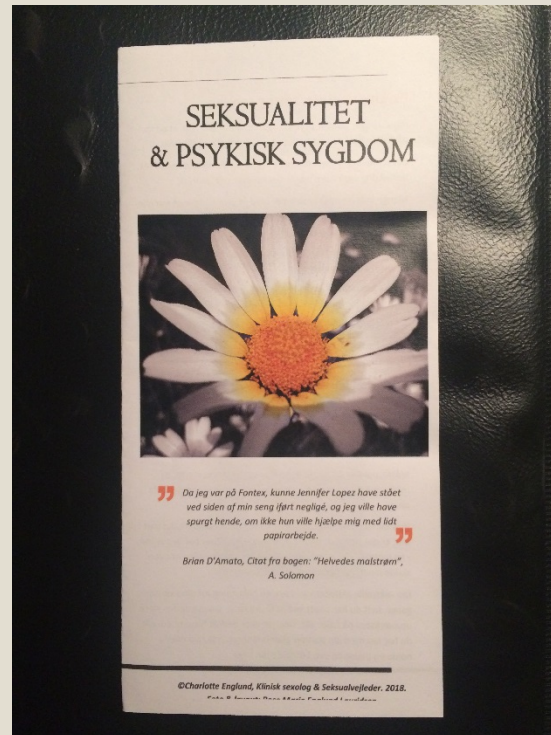
16

TAK FOR OPMÆRKSOMHEDEN!

17

www.charlotteenglund.dk

Sexolog & seksualvejleder Charlotte Englund

www.facebook.com/charlotteenglund.dk